

Azərbaycan beynəlxalq aləmin mühüm aktorlarından birinə çevrilir

başçısına təqdim edərkən dedi ki, Çexiyanın dövlət başçısı ona Azərbaycanla əməkdaşlığın, xüsusilə iqtisadi əlaqələrin genişləndirilməsi ilə bağlı tapşırıqlar verib. Təbii ki, istənilən dövlət başçısı xarici ölkəyə göndərdiyi diplomata müəyyən tapşırıqlar verir. Ancaq həmin tapşırıqların dillə gətirilməsinin özünün də diplomatik üsulları vardır. Həm Avropada gedən proseslər, həm də Azərbaycanın beynəlxalq aləmdəki nüfuzunun artması artıq rəsmi Bakı ilə hamının açıq danışmasını zəruri edir.

Bəli, Azərbaycanın yaratdığı yeni reallıqlar dünya ictimaiyyəti tərəfindən məhz olduğu kimi qəbul edildikcə müstəqil dövlətimiz beynəlxalq aləmin əsas aktorlarından birinə çevrilir. Düşmənin təslim olmaq haqqında sənədi imzalamasından keçən dövr deməyə əsas verir ki, qarşımızda duran vəzifələr icra edilir. Dövlət başçımızın xatırladığı kimi, biz, ilk növbədə, beynəlxalq təşkilatlarla öz təmaslarımızı, fəal əməkdaşlığımızı davam etdirmişik və dünyanın aparıcı beynəlxalq təşkilatları yeni reallıqları qəbul ediblər.

Məsələn, BMT xətti ilə Şuşa şəhərində beynəlxalq tədbirin keçirilməsi rəsmi İrəvanı həddən artıq qıcıqlandırmışdı. Azərbaycanın BMT-yə üzvlüyünün 30 illiyinə həsr edilmiş tədbir çox əlamətdar hadisə idi. Bu, bir daha onu göstərdi ki, BMT Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tam tanıyan qurumdur. Əlbəttə ki, biz BMT-yə üzv olandan sonra işğalla üzleşdiyimiz dövrdə gördük ki, BMT, onun Təhlükəsizlik Şurası ədalətli qərarlar qəbul etmişlər. Əfsuslar olsun ki, bu qərarlar 30 ilə yaxın bir müddətdə kağız üzərində qalmışdır. Ancaq Qarabağ münaqişəsinin Azərbaycan tərəfindən birtərəfli həlli, eyni zamanda, BMT-nin üzərindən bu yükü götürmüş oldu.

Ancaq tək BMT deyil, digər aparıcı beynəlxalq təşkilatlardakı fəaliyyətimiz də uğurlu idi. BMT-dən sonra ən böyük beynəlxalq təsisat olan Qoşulmama Hərəkatına hazırda Azərbaycan sədrlik edir. Üzvlətlərin razılığı və dəstəyi ilə bizim sədrliyimizin müddəti bir il də uzadıldı. Fikrimcə, bu, Azərbaycana böyük etimadın növbəti təzahürüdür. Qoşulmama Hərəkatı Azərbaycan bu quruma üzv olandan dərhal sonra keçmiş münaqişə ilə bağlı ədalətli mövqə nümayiş etdirmiş və müharibədən sonra bu istiqamətdə əlavə önəmli hadisələr baş vermişdir. Dövlət başçımız dəfələrlə vurğulamışdır ki, Qoşulmama Hərəkatı həm müharibədən əvvəl, işğal dövründə, həm müharibə dövründə, həm də müharibədən sonra Azərbaycanla həmrəy olmuşdur.

Yeri gəlmişkən, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı da işğal dövründə dəfələrlə ədalətli, bizim mövqeyimizi əks etdirən qərar-qətnamələr qəbul etmişdir. Bu ilin birinci rübündə İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının xarici işlər nazirləri səviyyəsindəki toplantıda bir daha bir neçə qətnamə – Azərbaycan mövqeyini dəstəkləyən, o cümlədən, Azərbaycanın tarixi-dini abidələrinin ermənilər tərəfindən dağıdılmasına dair önəmli qərar-qətnamələr qəbul etmişdir. Təşkilatın rəhbərliyi azad edilmiş torpaqlara səfərlər etmişdir.

Bundan başqa, keçmiş Ermənistan–Azərbaycan münaqişəsinin həllinə vasitəçilik etmək üçün Minsk qrupuna mandat vermiş ATƏT də yeni reallıqları tam qəbul edib. Bir neçə ay əvvəl ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədri ilə Azərbaycan Prezidentinin görüşü bir daha onu göstərmişdir ki, ATƏT də yeni reallıqları qəbul edir və bu da çox əlamətdar hadisədir. Yəni, dünyada hamı bir həqiqəti qəbul edir ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi həll olunub, Azərbaycan ərazisində Dağlıq Qarabağ inzibati ərazisi yoxdur və olmayacaqdır.

Azərbaycan Prezidenti tez-tez xatırladığı ki, Avropa İttifaqı ilə bizim təmaslarımız müharibədən sonra daha intensiv xarakter almışdır. Çünki Avropa İttifaqı da postmüharibə dövrünün reallıqlarını qəbul etmişdir. Avropa İttifaqı Şurasının prezidenti cənab Şarl Mişelin təşəbbüsü ilə dekabr və aprel aylarında üçtərəfli görüşlər keçirilmişdir. Yekun kommunikedə "Dağlıq Qarabağ" adı yoxdur, bu da təbiidir: "Çünki Azərbaycan buna etiraz etmişdir və "münaqişə" sözü də yoxdur. Bu da təbiidir, çünki münaqişə yoxdur. Münaqişə həll olunub. İndi isə Avropa İttifaqı Azərbaycan – Ermənistan əlaqələrinin normallaşması ilə məşğuldur və son aprel görüşündə – 6 aprel tarixində keçirilmiş görüşdə bu məsələlər müzakirə edilmişdir. Bildiyiniz kimi, Azərbaycan iki ölkə arasındakı əlaqələri normallaşdırmaq üçün 5 prinsipdən ibarət təklif vermişdir və Ermənistan tərəfi də bu təklifə müsbət yanaşmışdır və Brüssel görüşünə qədər artıq bu açıqlamalar verilmişdir".

Bütün bunların fonunda xatırlatmaq istədiyimiz daha iki fakt da vardır. **Birincisi**, 2010-cu il iyulun 6-da Dağlıq Qarabağın Azərbaycanın icmasının mərkəzi qərarlarının açılışında iştirak edən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev demişdi: "Dağlıq Qarabağa keçici statusun verilməsi müzakirə olunur. Bu status Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü

Biz real işlərin tərəfdarıyıq və gələcəkdə bölgənin inkişafı ilə bağlı çox aydın təsəvvürümüz var, biz bilirik nə istəyirik və öz məqsədlərimizə bundan sonra da çatmaq üçün bütün imkanlardan istifadə edəcəyik. Bax, postmünaqişə dövrü ilə bağlı əsas məsələlər bundan ibarətdir... Əgər bütün bu, gündəlik həyatda öz əksini taparsa, bölgədə – Cənubi Qafqazda sülh olacaq, əmin-amanlıq olacaq, müharibə riskləri böyük dərəcədə azalacaq və beləliklə, biz rahat yaşaya bilərik.

İlham ƏLİYEV
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

pozmayacaqdır. İşğaldan əziyyət çəkmiş bütün insanlar öz yerlərinə qayıtmalıdır. Bu, o deməkdir ki, Azərbaycan vətəndaşları Dağlıq Qarabağa, Şuşaya qayıtmalıdır və üç həmsədr ölkənin bu yaxınlarda verdiyi bəyanatda bu, açıq-aydın göstərilir. Yəni bu, demokratik, beynəlxalq hüquq normalarını əks etdirən prinsiplərdir və beləliklə, məsələnin həlli üçün yeganə variant ola bilər". Ermənilik xəstəliyindən sarsıdıcı əziyyət çəkən İrəvan rəhbərliyi bu güzəştin mənasını dərk edə bilmədiyinə görə, nəticədə status məsələsi "gorbagor oldu".

İkinci fakt: 1996-cı il dekabrın 2-3-də ATƏT-in Lissabon sammitində Ermənistanın mane olmaq cəhdlərinə baxmayaraq, ulu öndər Heydər Əliyevin qətiyyəti nəticəsində münaqişənin həlli prinsipləri müzakirəyə çıxarılmışdı və bu prinsiplər ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin yekun sənədə əlavə edilən bəyanatında öz əksini tapırdı. ATƏT-in bütün iştirakçı dövlətlərinin qoşulduğu həmin prinsiplər aşağıdakılardır:

"Azərbaycan Respublikası və Ermənistan Respublikasının ərazi bütövlüyü; Dağlıq Qarabağın öz müqəddəratını təyinetmə sazişi ilə müəyyən olunmuş Azərbaycan daxilində ən yüksək özünüidarəetməni ehtiva edən hüquqi statusu;

Dağlıq Qarabağ və onun bütün əhalisinin təhlükəsizliyinə, o cümlədən ni-zamlamanın müddəalarını bütün tərəflərin yerinə yetirəcəyi ilə bağlı qarşılıqlı öhdəliklərə dair zəmanət".

Yeni, həmin sənəd icra olunsaydı, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü qorunur, ermənilərə isə Azərbaycan daxilində ən yüksək muxtariyyət verilir. Ermənistan rəhbərliyi həmin güzəştləri də anlamaq qabiliyyətindən məhrum olduğuna görə indi hər şeydən əlləri çixdı.

Yeri gəlmişkən, Ermənistanın ilk prezidenti – Robert Koçaryanın quldur dəstələri tərəfindən qovularaq bir küncə sıxışdırılmış Levon Ter-Petrosyan Lissabon sammitinin keçirildiyi günlərdə demişdi ki, Azərbaycan tərəfi bu gün bizə vermək istediklərini on ildən sonra verməyəcək (İndi gördülər ki, vermirik və verməyəcəyik). Yeri gəlmişkən, Levon Ter-Petrosyan 2011-ci ildə BBC-yə verdiyi müsahibədə də Ermənistan rəhbərliyinin yanlış yolda olduğunu xatırlatmışdı: "Düşünürəm ki, 1997-ci ildə bu problemi həll etmək imkanı olub. Yəni, hansısa əraziləri Azərbaycana vermək, barışıq imzalamaq və sairə, Qarabağın müvəqqəti statusuna dair razılaşma əldə etmək və sonradan isə yekun status məsələsini həll etmək".

İşğalçı ölkənin ilk prezidenti xatırladırdı ki, bizdə hakimiyyət təhrif olunub: "Bunu bərpa etsək, hər şey öz yerini tutacaq. Normal bir ölkə olacaq. Azad bir ölkə. Azərbaycanla da məsələmiz öz həllini tapacaq. Türkiyə ilə də məsələmiz həll olunacaq. Yəni, əgər, bilimlərim, misal üçün, Ermənistan hansısa katastrofik bir situasiya ilə üzleşsə, günah bizdə olacaq... yalnız bizdə".

Bəli, İrəvan rəhbərliyi öz xalqını saldıqı katastrofik vəziyyətə görə suçludur, günahkardır, cinayətkardır və layiqli cəzasını almalıdır. Beynəlxalq aləmin mühüm aktorlarından birinə çevrilən Azərbaycan isə nöinki regionda sülhə nail olacaq, hətta qarşısına qoyduğu bütün vəzifələri yüksək səviyyədə icra etmək iqtidarındadır. Çünki artıq İrəvan istisna olmaqla, bütün dünya Azərbaycanın mövqeyini dəstəkləyir.

İttifaq MİRZƏBƏYLİ,
"Xalq qəzeti"

Bu sətirləri son zamanlar dünya siyasətçilərinin və aparıcı beynəlxalq təşkilatların Azərbaycanın yaratdığı yeni reallıqları qəbul etməsi və dövlət başçımıza ünvanlanan məktublarda, telefon zənglərində "Biz rəsmi Bakı ilə əməkdaşlığın gələcəkdə də davam etdirilməsi üçün əlimizdən gələni edəcəyik" qətiyyətinin daha çox dillə gətirilməsi fonunda qələmə almaq çox xoşdur. Ona görə də yazı üçün əsas mənbə kimi dövlət başçımızın IX Qlobal Bakı Forumunun açılışdakı və Qoşulmama Hərəkatı Parlament Şəbəkəsinin "Dünyada sülhün və dayanıqlı inkişafın təşviqində milli parlamentlərin rolunun gücləndirilməsi" mövzusunda həsr olunan Bakı konfransındaki nitqlərindən istifadə etmək istəyirdik. Ancaq...

Dövlət televiziyasında Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Çex Respublikasının ölkəmizdə yeni təyin olunmuş fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Milan Sedlaçekin

etimadnaməsini qəbul etməsindən hazırlanmış xəbərdə eşitdiyimiz bir fakt məni daha məmnun etdi. Belə ki, Milan Sedlaçek etimadnaməsini dövlətimizin